

[Tholstrup.]

Siden jeg stillede mit spørgsmål til den højtærede handelsminister i oktober, har to fremtrædende teknikere indenfor det fyringsmæssige område hver fremført deres betragtninger. Jeg beder den højtærede formand om tilladelse til nogle citater. Således skriver overingeniør Carl Simonsen i bladet „Fyring“, som udgives af Teknologisk Institut, at man kritikløst i øjeblikket tør på landets sidste kendte brændselsreserver, så det nærmest kan karakteriseres som rovdrift. Denne brændselsreserve er et af det ellers råstoffattige Danmarks få råstoffer, men findes desværre kun i så beskedne mængde, at den aldrig burde røres i fredstid. Kun når vi er totalt afspærrede og uden andre muligheder, bør det tillades os at benytte disse reserver. Og det er den samme regering, som så stærkt tager til orde for større investeringer, som fremsætter lovforslag om beredskabslagre i forbindelse med civilbeskyttelse o. s. v., der tillader dette, som især i de danske moser kan kaldes for rovdrift.

Overingeniør Simonsen går endda så vidt, at han kræver en lov til beskyttelse af moserne på linie med skovlovene af 1935. Han siger bl. a.:

„Skal vi klare vort brændselsbehov med dansk brændsel, vil dette efter 1938-forbruget kun strække til ved forsvarlig brug af almindelig brugbare ressourcer i 4,6 år og ved katastrofebrug af de totale ressourcer i 9,5 år. Efter 1970-budgettet vil vore brændselsreserver kun strække til i henholdsvis 3 eller 6 år. Og så er „bunden skrabet“, hvis der ikke gøres nye fund f. eks. af brunkul.“

Jeg synes, at disse tal er så alvorlige, at de må tages med i betragtningerne, når der tales om import af brændsel.

Der er altså bragt et nyt moment ind i sagen vedrørende brændselsimporten foruden de klare økonomiske betragtninger, som vi fra vort partis side gang på gang har fremhævet.

At der også i brunkulslejerne øves rovdrift, understreges af de mange ulykker, der har fundet sted her, og som kunne tyde på, at der har manglet de sikkerhedsforanstaltninger, afstivninger o. s. v., som hører med til grubedrift; men det har man altså ikke her i Danmark været vant til, og derfor kører man videre med at høste dårlige erfaringer, og de er dyrekøbte. En bladnotits har rent en passant meddelt, at det hidtil har kostet 100 menneskeliv. Det er rovdrift under en anden form end

den vedrørende moserne, men jeg synes også, det tyder på, at man tager for let på det. Det bliver dette høje tings ansvar, hvis denne rovdrift fortsættes og disse advarsler fra sagkyndig side sidder overhørig.

I bladet „Ingeniør- og Bygningsvæsen“ skriver hr. ingeniør Herforth Larsen, at fortsat fyring med indenlandsk brændsel er privat- og nationaløkonomisk uforsvarligt ud fra samme argumentation, som jeg anvendte her i tinget i oktober. Han påviser således, at varmebidraget i en 2 værelers lejlighed, som androg 425 kr. for vinteren 1947—48, vil kunne nedbringes til 190 kr., hvorved man altså sparer over halvdelen, nemlig 235 kr., hvis man går over til udenlandsk brændsel. Det var altså for en 2 værelers lejlighed. I et andet tilfælde oplyser han, at en villa med to 3 værelers lejligheder brugte brændsel for 350 kr. før krigen, men i 1947—48 brugte den for 1 430 kr. eller 540 kr. mere pr. lejlighed. Halvdelen heraf kunne være sparet ved brug af udenlandsk brændsel, en besparelse svarende til 270 kr. for en lejlighed. Men til disse beregninger er endda ikke anvendt de nyeste priser for importeret brændsel. Selvom importprisen for kul og koks ikke er faldet væsentligt, så er dog de tykke olier, fuel oils, i de sidste få måneder faldet fra 150 til 120 kr. pr. t og er således ikke dyrere end cinders, til trods for at de har 50 pct. større brændværdi, og at deres brændværdi oven i købet har en større udnyttelsesgrad. Medens prisen pr. 1 000 kalorier nytteværdi i oktober var ca. 2 øre for såvel olie som kul, er forholdet i dag det, at råolie koster 1½ øre pr. 1 000 kalorier, imod at kul og koks stadig koster 2 øre, medens tørv og brunkul ligger oppe på 5—6 øre pr. 1 000 kalorier nytteværdi.

Med hensyn til valutaforbruget skal man ved sammenligningen også tage hensyn til det skjulte valutaforbrug, der finder sted ved brugen af det indenlandske brændsel, idet der til transport heraf — kul til lokomotiverne, benzin og gummi til lastvognene o. s. v. — kræves et betydeligt forbrug af såvel blød som hård valuta. Her må erindres, at den transporterede mængde jo er mange gange større end den tilsvarende mængde fremmed brændsel.

Det kan således fastslås, at en standsning af den hjemlige brændselsproduktion nu har to vigtige sider og to vigtige fordele: den øjeblikkelige besparelse for forbrugerne og på længere sigt bevarelsen af vore brændselsreserver. At det er på høje tid, vor forespørgsel nyder fremme, understreges ved,